

“HAZERA TROPHY PROJESİ” İPTAL EDİLDİ...

Hazera Tohumculuk Şirketi ile Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin ortaklaşa düzenleyeceklerini duyurdukları proje yarışması Akdeniz Üniversitesi'nce iptal edildi. Üniversitenin web sayfasından yapılan yazılı açıklamada projenin kamuoyunda oluşan “yanlış anlaşılmalara” ve “önyargılara” nedeniyle ziraat fakültesi öğrencilerine ve ülkeye yararlı olamayacağı düşüncesiyle 22 Mayıs 2008 tarihi itibarıyla iptal edildiği bildirildi.

İptal kararı ile birlikte projenin sayfasının da yayından kaldırıldığı ve yerine söz konusu açıklamaya yer verildiği görüldü.

Peki "Hazera Trophy" Projesi Ne Getiriyordu?

Proje ile yerel çeşitliliğin sürekliliği için bir tür garanti oluşturmak için yerel tohumları her dönem toplamak ve yeniden kullanmak üzere dünyanın dev tohum üreticilerinden Hazera Genetics ve Türkiye'deki kuruluşu Hazera Tohumculuk ile Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi ortaklığıyla Türkiye'de yetişen yerel tohumların ziraat fakültesi öğrencileri tarafından toplanması öngörülmüyordu.

Şimdi 'ne güzel' diyebilirsiniz. Hatta bu proje ile ilgili kamuoyu "Yerel Tohum Toplama Yarışması Başlıyor... GETİR TOHUMU, GÖTÜR BİLGİSAYARI" adıyla duyurduğumuzda projenin ilk başta kimi olumlu tepkiler aldığı da görüldü. Ancak tehlikenin boyutu, iyi niyetimizden çok çok fazla idi.

Siteye gelen tepkiler ve site referanslı yapılan forum tartışmalarında insanlar, kaybolma tehlikesi olan tohumlarımızın toplanarak tespit edilmesinin öneminden bahsediyor ve de projenin bu amaca hizmet edeceği düşüncelerini dile getiriyorlardı. Ne var ki bu tepkilerin saf da diyebileceğimiz iyi niyetli tepkiler olduğunu yazının devamında ileri sürülen gerçekler okunduğunda görülmüyordu. Anadolu'nun zengin çeşitliliği üzerinde yapılan kapalı kapı ardı pazarlıklar ve de ülkemizin zenginliklerinin talanı, uluslararası tekeller ve yerel ayakları ile çerçevesi çizilen biyolojik korsanlık...

Öyle ki bahsedilen proje, kaybolmaya yüz tutmuş yerel tohumların toplanmasından fazlası idi. Çünkü sadece toplama yetmiyor, toplanan sebzenin Latince ve yöresel ismi, yetiştirildiği bölge ve yayılma alanı, eğer varsa farklı kullanım amaçları, yörede ne kadar zamandır bulunduğu ve yetiştirildiği, yok olma tehlikesinin bulunup bulunmadığı, tohum çimlenme süresi, tohum çimlenme yüzdesi, tohum ekiminden fide aşaması ve çiçeklenmeye kadar geçen süre, meyve bağlama tarihi, meyve üzerinde yapılan C vitamini, kuru madde değeri, meyve eti sertliği, raf ömrü, depolama süresi gibi veriler saptanması, bir rapor halinde proje koordinatörlüğüne ve poster halinde de proje değerlendirme komitesine sunulması da isteniyordu. Bunun için de en uygun toplayıcıların da işten anlayan, genç ve de dizüstü bilgisayarın hayalini kuran Ziraat Fakültesi öğrencileri olduğuna karar verilmişti...

Üstelik juri tarafından değerlendirilen projelerde birinci olana diz üstü, iki ve üçüncüye masa bilgisayar hediye edileceği, fakültelerinde 1. olan tüm yarışmacıların danışmanları ile birlikte Antalya'da 5 yıldızlı otelde 1 hafta misafir edileceği belirtilerek projeye katılım da özendiriliyordu.

Projenin İptal Edilmesi Tehlikeyi Önlenecek Mi?

Hiç sanmıyoruz. Zira Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin açıklamasında projenin yanlış anlaşılmalara ve önyargılara nedeniyle iptal edildiği belirtiliyor. Bir başka ifade ile Üniversite, proje esaslarını hala sahipleniyor. Sahiplenmekle de kalmıyor, kamuoyunda tartışılan iddiaların bir yanlış anlama ve de önyargı olduğunu düşünmeye devam ediyor.

Zengin yerli gen kaynaklarıyla, tarımsal biyolojik çeşitliliğimizle övündüğümüz Anadolu'muzun silahsız işgalini vurgulamak neden önyargı oluyor? Hazera, "yok olmaya yüz tutmuş meyve ve sebze tohumları"nızı neden toplamak istedi? Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Hazera Trophy projesinde ulusötesi şirketler grubundaki Hazera'nın

tohum toplama, daha doğrusu gen kaynağı toplama işine neden ortak olmakta bir sakınca görmedi?

Neden bulunan en iyi bitki genetiğini almak suretiyle bunun geleneksel üretim yollarını kullanarak yenilikçi ticari türlerle birleştirilmesi için geliştirilen proje ile yerel zenginliklerimiz Hazera ıslah uzmanlarının eline altın tepside sunulmak istenildi? Proje tümüyle mi iptal edildi, askıya mı alındı? Kamuoyunun tepkisinin dinmesi mi bekleniyor?

Bu soruların açığa çıkarılabilmesi ancak Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile Hazera arasında yapılan protokolün ya da sözleşmenin kamuoyuna açıklanması ile mümkündür... Kamusal kimliği nedeniyle bu açıklamanın da Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nce yapılması gerekiyor.

Ekoloji Kolektifi olarak üniversite'nin projeyi iptal etmesini yeterli bulmadığımızı bildiriyor, Hazera ile yapılan anlaşmanın ayrıntılarını kamuoyuna açıklamak zorunda olduklarını bir kez daha hatırlatıyoruz.

Konu ile ilgili kamuoyunun endişeleri giderilemezse Ekoloji Kolektifi olarak çalışma yürüttüğümüz tüm platformların konu ile ilgili harekete geçireceğimizi ve de tüm yasal yolları kullanarak kamuoyunu gelişmeler ile ilgili aydınlatacağımızı bir kez daha bildiriyoruz...

Ekoloji Kolektifi - 27.05.2008/ANKARA
www.ekolojistler.org